

P6_TA(2009)0091

Rovné zacházení a rovný přístup pro muže a ženy v oblasti divadelního umění

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2009 o rovném zacházení a přístupu pro muže a ženy v oblasti divadelního umění (2008/2182(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/73/ES ze dne 23. září 2002, kterou se mění směrnice Rady 76/207/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky¹,
 - s ohledem na směrnici Rady 97/80/ES ze dne 15. prosince 1997 o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví²,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na svá usnesení ze dne 7. června 2007 o sociálním postavení umělců³ a ze dne 3. září 2008 o rovnosti žen a mužů – 2008⁴,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0003/2009),
- A. vzhledem k tomu, že v divadelním umění stále výrazně existují nerovnosti, pokud jde o možnosti zaměstnání a příležitosti pro ženy a muže,
- B. vzhledem k tomu, že je vhodné vážně analyzovat mechanismy, které k této nerovnosti mezi muži a ženami vedou,
- C. vzhledem k tomu, že zásada rovnosti mezi muži a ženami se musí uplatňovat na všechny aktéry v oblasti divadelního umění, ve všech oborech, ve všech typech struktur (produkci, distribuci i vzdělávání) a ve všech oblastech činnosti (umělecké, technické, administrativní),
- D. vzhledem k tomu, že muži a ženy nevykonávají jednotlivé profese v oblasti divadelního umění ve stejném poměru a že k této první formě nerovnosti se přidávají odlišné pracovní podmínky i rozdíly v odměňování,
- E. vzhledem k tomu, že nerovnost v přístupu k rozhodovacím funkcím, k prostředkům na produkci a k distribučním sítím existuje v různé míře ve všech oborech divadelního umění,

¹ Úř. věst. L 269, 5.10.2002, s. 15.

² Úř. věst. L 14, 20.1.1998, s. 6.

³ Úř. věst. C 125 E, 22.5.2008, s. 223.

⁴ Texty přijaté tohoto dne, P6_TA(2008)0399.

- F. vzhledem k tomu, že cíl dodržovat rovnost v profesích divadelního umění předpokládá systematické uplatňování zásady zastoupení obou pohlaví,
- G. vzhledem k tomu, že talent není jediným vysvětlením umělecké kvality provedení nebo úspěchu profesionální kariéry a že vyrovnanější zastoupení mužů a žen v profesích divadelního umění dodá celému tomuto odvětví novou dynamiku,
- H. vzhledem k tomu, že je proto vhodné změnit situace, za kterých nyní dochází k segregaci, jež se v oblasti divadelního umění stále vyskytují, a to nejen modernizací a demokratizací tohoto odvětví, ale rovněž stanovením realistických cílů týkajících se rovnosti, jež podpoří sociální spravedlnost,
- I. vzhledem k tomu, že zjištěné případy nerovnosti mají za následek nevyužití schopností a talentu, poškozují uměleckou dynamiku a brání rozšiřování a ekonomickému rozvoji tohoto odvětví,
- J. vzhledem k tomu, že přetrvávající předsudky vedou příliš často k diskriminačnímu chování vůči ženám v rámci procesu výběru a jmenování, jakož i v pracovních vztazích a že ženy i přes vyšší stupeň vzdělání, zájem o další vzdělávání a silnější propojení pobírají často nižší odměnu za práci než muži,
- K. vzhledem k tomu, že překážky rovnosti žen a mužů jsou v tomto odvětví velmi úporné a že opravňují přijetí konkrétních kroků ke snížení zjištěných nerovností, s přihlédnutím k pákovému účinku, který to může mít na společnost jako celek,
- L. vzhledem k tomu, že v oblasti sociálního zabezpečení umělkyň a umělců existují velké nedostatky, v jejichž důsledku vznikají zejména ženám nevýhody v odměňování,
 1. zdůrazňuje rozsah a soustavné přetrvávání nerovností mezi muži a ženami v oblasti divadelního umění, jakož i dopad, který nerovný způsob organizace tohoto odvětví může mít na celou společnost, vzhledem ke zvláštní povaze jeho činností;
 2. zdůrazňuje, že je naprosto nezbytné prosazovat a podporovat přístup žen ke všem uměleckým profesím, ve kterých jsou zastoupeny stále menšinově;
 3. připomíná, že podíl žen vykonávajících umělecká povolání, jakož i podíl žen na oficiálních místech v oblasti kultury je velmi nízký a že ženy jsou nedostatečně zastoupeny na odpovědných místech v kulturních institucích, na akademiích a univerzitách;
 4. uznává, že je nutné provést v tomto odvětví zvláštní kroky, které umožní odhalit mechanismy a chování, které k těmto nerovnostem vedou;
 5. připomíná, že toto chování změní pouze prosazování zásady zastoupení obou pohlaví, neboť přinese komplementaritu úhlů pohledu, vnímavosti, metod a zájmů;
 6. zdůrazňuje, že je nezbytné usnadňovat přístup žen ke všem uměleckým profesím a profesím v divadelním umění, kde jsou v menšině, a vybízí členské státy, aby odstranily všechny překážky, které ženám brání v přístupu do vedení kulturních institucí, akademií a univerzit;
 7. zdůrazňuje, že diskriminace vůči ženám poškozují rozvoj kulturního odvětví, neboť je

- připravuje o nadané a schopné lidi, a konstatuje, že nadaní lidé potřebují kontakt s publikem, aby získali uznání;
8. žádá o zavedení opatření s cílem zlepšit zastoupení žen ve vedení institucí, zejména prosazováním rovnosti v kulturních podnicích a zařízeních a v profesních organizacích;
 9. vyzývá aktéry v kulturní oblasti, aby zvýšili zastoupení tvůrkyň a jejich uměleckých děl v programech, uměleckých sbírkách, vydavatelstvích či konzultacích;
 10. konstatuje, že pokrok dosažený v oblasti rovnosti žen a mužů umožní postupně uplatňovat zásadu zastoupení obou pohlaví v pracovních týmech, programech a na pracovních setkáních, které dnes často fungují systémem oddělování pohlaví, jenž se jen málo slučuje s požadavky naší společnosti;
 11. zdůrazňuje, že je důležité pokaždé, kdy je to možné, zaručit anonymitu uchazečů, a trvá na tom, že při konkursech hudebníků hrajících v orchestru je nezbytné zachovat náslehy za zástěnou, díky němuž se do těchto souborů mohly dostat ženy;
 12. vyzývá Komisi a členské státy, aby již nyní uvažovaly o první realistické etapě boje proti nerovnosti v divadelním umění, která zajistí zastoupení nejméně jedné třetiny osob menšinového pohlaví ve všech oblastech tohoto odvětví;
 13. vybízí členské státy, aby:
 - a) spolu se svými kulturními institucemi zvážily způsob, jak lépe odhalit mechanismy, jež vedou k nerovnosti, a tím co možná nejvíce odstranily veškerou diskriminaci související s pohlavím,
 - b) odstranily všechny překážky v přístupu žen do vedení nejrenomovanějších kulturních institucí a organizací,
 - c) zavedly v tomto odvětví nové způsoby organizace práce, přenesení odpovědnosti a časového rozvrhu, které zohlední závazky osobního života žen a mužů,
 - d) vzaly na vědomí, že v tomto odvětví je normou netypická pracovní doba, zvýšená mobilita a nejistota zaměstnání, což má nepříznivý dopad zejména na ženy, a že je proto třeba nalézt kolektivní řešení pro zajištění péče o děti (otevření jeslí v kulturních podnicích s časovým rozvrhem přizpůsobeným času zkoušek a představení);
 14. připomíná kulturním institucím, že je naprosto nezbytné naplnit v praxi demokratickou představu, že za stejnou práci muže a ženy je stejná odměna, což se ovšem v umělecké oblasti stejně jako v mnoha jiných odvětvích stále neděje;
 15. konečně, vybízí členské státy, aby v odvětví divadelního umění provedly srovnávací analýzy současných poměrů v jednotlivých zemích Unie, a tím usnadnily vytváření a provádění společných politik, a aby vypracovaly statistiky, které umožní porovnávat a měřit dosažený pokrok;
 16. vyzývá členské státy, aby zlepšily sociální situaci osob činných v umění a v kulturní oblasti a aby přitom zohledňovaly rozdílné pracovní poměry a zajistily lepší sociální zabezpečení;

17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a parlamentům členských států.